

ASIA

Puuratapölkkyjen murskauksen ympäristölupahakemus, Kajaani

Päätös sisältää ratkaisun YSL:n 101 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Liikennevirasto
PL 33
00521 Helsinki

SISÄLLYSLUETTELO

ASIAN VIREILLETULO	4
TOIMINTA JA SEN SIJAINTI	4
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE	4
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	4
TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE	4
TOIMINTA.....	5
Yleiskuvaus toiminnasta.....	5
Raaka-aine	5
Murskauskenttä ja sen viemärointi	6
Kemikaalit ja polttoaineet	6
Energian käyttö	7
Veden käyttö	7
Liikennejärjestelyt	7
Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja energiatehokkuus	7
YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN SEKÄ VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN.....	7
Päästöt ja vaikutukset vesistöön	7
Päästöt ja vaikutukset ilmaan.....	7
Päästöt ja vaikutukset maaperään tai pohjaveteen	8
Melu ja tärinä	8
Toiminnassa syntyvät jätteet.....	9
JÄTTEENKÄSITTELYLAITOS JA SEN YMPÄRISTÖ	9
TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU	9
Jätehuollon seuranta- ja tarkkailusuunnitelma.....	9
Käyttötarkkailu	9
Päästötarkkailu	10
Raportointi	11
POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN	11
Riskinarviointi ja toimet onnettomuuksien ehkäisemiseksi.....	11
SELVITYS HAKIJAN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVASTA ALAN ASIANTUNTE-MUKSESTA	11
ESITYS VAKUUDESTA	11
LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY	13
Hakemuksen täydentäminen.....	13
Lupahakemuksesta tiedottaminen.....	13
Lausunnot.....	13
Muistutukset ja mielipiteet	15
Hakijan kuuleminen ja vastine.....	17
MERKINTÄ	20
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU.....	20
YMPÄRISTÖLUPARATKAISU.....	20
Toiminnan sijoituspaikka ja toiminnan yleiset lupamääräykset	21
Murskausalueen rakenteet ja sade- ja sulamisvesien käsittely.....	21
Melu ja pöly	21
Polttoaineen ja kemikaalien varastointi	22
Toiminnassa muodostuvat jätteet.....	22
Paras käyttökelpoinen tekniikka	23
Häiriö- ja poikkeukselliset tilanteet	23
Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen.....	23
Tarkkailu- ja raportointimääräykset	24
VAKUUS	24
RATKAISUN PERUSTELUT	25
Ympäristöluvan harkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset	25
Lupamääräysten perustelut.....	26
Toiminnan sijoituspaikka ja toiminnan yleiset lupamääräykset	26
Murskausalueen rakenteet ja sade- ja sulamisvesien käsittely.....	26
Melu ja pöly.....	26
Polttoaineen ja kemikaalien varastointi	26

Toiminnassa muodostuvat jätteet.....	27
Paras käyttökelpoinen tekniikka.....	27
Häiriö- ja poikkeukselliset tilanteet.....	27
Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen.....	28
Tarkkailu- ja raportointimääräykset.....	28
VAKUUDEN PERUSTELUT.....	29
VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN.....	29
LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN.....	30
Päätöksen voimassaolo.....	30
Lupamääräysten tarkistaminen.....	30
Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen.....	31
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	31
Päätöksen yleinen täytäntöönpanokelpoisuus.....	31
Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta ja vakuus.....	31
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET.....	31
KÄSITTELYMAKSU.....	32
Ratkaisu.....	32
Perustelut.....	32
Oikeusohjeet.....	32
MUUTOKSENHAKU.....	33

ASIAN VIREILLETULO

Liikenneviraston puuratapölkkyjen murskausta koskeva lupahakemus on tullut vireille Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 24.10.2013. Hakemus käsittää myös toiminnan aloittamislupahakemuksen muutoksen hausta huolimatta.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Laitoksella murskataan rataverkosta poistettujen kreosoottikyllästeisiä puuratapölkkyjä, tasoristeyskansia, pylväitä ja muuta vastaavaan puuainesta yhteensä noin 56 000 tonnia vuodessa. Liikennevirastolla on erillinen ympäristölupa ratapölkkyjen esikäsittelyyn ja välivarastointiin.

Toiminta sijoittuu Kajaanin kaupungin Tihisenniemen kaupunginosan Renforsin Rannan yritysalueella, kiinteistötunnus 205-7-1-4, alueen itäosaan.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 28 § 2 momentin 4) kohdan mukaisesti jätteen laitos- tai ammattimaiseen hyödyntämiseen tai käsittelyyn on oltava ympäristölupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen käsittelemään ympäristölupahakemuksen ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohdan 13 g mukaan, koska kyseessä on jätteiden käsittelylaitos, jossa hyödynnetään tai käsitellään jätettä vähintään 10 000 tonnia vuodessa.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Toiminta-alue sijaitsee asemakaavoitetulla alueella. Kiinteistö on kaavoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (kaavamerkintä T).

Liikennevirastolla on voimassa oleva vuokrasopimus alueen käytöstä UPM-Kymmene Oyj:n kanssa.

Liikennevirastolla on myös samalle kiinteistölle voimassa oleva ympäristölupa, Dnro KAI-2005-36-111 ja sen muutos Dnro KAI-2007-Y-144 ja, ratapölkkyjen esikäsittelyyn ja varastointiin. Lisäksi Huurinainen Oy:llä on ympäristölupa, Dnro KAI-2004-Y-162-111, murskata kyseisellä kiinteistön osalla käytettyjä kreosoottikyllästeisiä ratapölkkyjä 50 000 tonnia vuosittain.

TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Lupahakemus koskee käytöstä poistettujen kresoottikyllästeisten puuratapölkkyjen, tasoristeyskansien, pylväiden ja muun vastaavan puuaineksen murskaustoimintaa. Murskausta tehdään yhdessä, kahdessa tai tarvittaessa kolmessa työvuorossa.

Ennen murskausta puiset ratapölkkyt esikäsitellään voimassa olevan luvan mukaan eli pölkkyt lajitellaan uudelleen käytettäväksi tai jos ne hyödynnetään energiana, poistetaan niistä metalliosat. Ratapölkkyt myös varastoidaan voimassa olevien lupapäätösten mukaisesti alueella. Liikenneviraston kilpailuttama urakoitsija murskaa energian hyödynnettävien puiset ratapölkkyt siirrettävällä puumurskaimella. Murskauslaitteisto voi olla polttomoottorikäyttöinen (kevyt polttoöljy) ja / tai sähkökäyttöinen. Sähkökäyttöisen murskauskaluston käyttövoima voi tulla aggregaatista tai sähköverkosta. Polttoöljy varastoidaan asianmukaisessa polttoainevarastossa.

Vuonna 2012 alueella murskattiin puisia ratapölkkyjä 378 284 kpl. Tulevina vuosina pölkkyjen arvioitu murskausmäärä tulee olemaan noin 300 000 - 400 000 kpl/a eli noin 21 000 - 28 000 t/a. Ratapölkkyt ovat koko käsittely-, varastointi- ja murskausprosessin ajan Liikenneviraston omistuksessa.

Murskattu puuhake varastoidaan asfaltoidulla alustalla. Hake toimitetaan kuorma-autoilla hyödynnettäväksi energiana asianmukaisen ympäristöluvan omaavaan polttolaitokseen. Ensisijaisesti pyritään käyttämään Tihsenniemen alueella olevaa Kainuun Voima Oy:n polttolaitosta.

Raaka-aine

Ratapölkkyjen raaka-aine on puu. Ratapölkkyt on puusuojattu kresoottiöljyllä. Kresoottiöljy sisältävät pääasiassa naftaleenia ja muita polyaromaattisia hiilivetyjä (PAH). Lisäksi nykyisin valmistettavat pölkkyt sisältävät fenoleita. Hakijan mukaan merkittävä osa fenoleista ja PAH - yhdisteistä on haihtunut tai hajonnut puisen pölkyn käytön aikana ennen niiden tuloa käsittelyyn ja varastointiin Kajaaniin. Puiset ratapölkkyt käsitellään ja varastoidaan asfaltoidulla alueella. Kresoottiöljyä on uudessa pölkkyssä noin 10 kg ja radasta poistetussa, murskattavassa pölkkyssä noin 1-2 kg.

Liikenneviraston täydennyksen mukaan uusissa pölkkyissä kresoottipitoisuus on keskimäärin noin 6 kg/pölkky. Täydennyksessä todetaan, että hakemuksessa ilmoitettu kresoottiöljyn määrä (noin 1–2 kg) käytössä poistetuissa ratapölkkyissä vastaa VTT:n kokeessa hakkeen PAH-yhdistepitoisuuksien perusteella laskettua PAH-yhdisteiden määrää.

Viitaten Braunschweilerin (1996) selvitykseen hakija toteaa, että kokeiden perusteella laskettuna kresoottiöljyn määrä on käytöstä poistetuissa pölkkyissä noin 2–3 kg. Koska PAH-yhdisteet muodostavat noin 75–85 % kresoottiöljyn koostumuksesta, ja koska PAH-yhdisteet käytännössä aiheuttavat pölkyn ympäristö- ja terveysvaikutukset, on ilmoitettu PAH-yhdisteiden määrä olennaisempi tieto kuin kresoottiöljyn kokonaismäärä. Lisäksi puupölkyn ja hakkeen vesipitoisuuksilla on olennainen merkitys PAH-yhdisteiden pitoisuuksiin pölkkyssä. Koska arvioidut määrät on laskettu VTT:n vuonna 1996 tekemän yhden kokeen PAH-

pitoisuuksien tuloksista kuiva-ainetta kohden, voi esitetyissä kilomäärissä olla merkittäviä poikkeamia kohde- ja vuosikohtaisesti.

Kreosoottiöljy on seos, joka sisältää myös pienimolekyylisiä, haihtuvia yhdisteitä. Yhdisteiden poistuminen pölkystä eli haihtuminen ja hajoaminen alkavat heti pölkyn kyllästyksen jälkeen ja jatkuu yhdessä liukenemisen kanssa pölkyn ollessa radassa. Pölkössä tapahtuu polyaromaattisten hiilivetyjen luonnollista hajoamista lähinnä hapen vaikutuksesta. Pienimolekyyliset yhdisteet ovat haihtuvampia, helpommin kulkeutuvia ja liukenevia kuin suuren molekyylipainon omaavat yhdisteet, jolloin haihtuvien ja liukenevien yhdisteiden osuus pienenee ajan myötä ja pölkkyyn jää jäljelle molekyylipainoltaan suurempia ja samalla pysyviä ja ei-haituvia PAH-yhdisteitä. Koska kreosoottiöljyä ei lisätä pölkkyyn sen käytön aikana, pölkyn PAH-yhdisteiden pitoisuus laskee ajan myötä.

Murskauskenttä ja sen viemäröinti

Käsillä olevassa hakemuksessa puuratapölkkyjen murskauspaikaksi esitetään aluetta, joka on puuratapölkkyjen varastointialueen laajentamista koskevassa ympäristölupapäätöksessä Dnro KAI-2007-Y-144 varattu vain ratapölkkyjen varastointiin. Alueen pinta-ala 2 330 m².

Alueella on hakemuksen mukaan karkearakeisia täyttökerroksia 0,4 - 1,2 metrin syvyyteen maanpinnasta. Täyttökerrosten alapuolinen luonnonmaa on todettu siltiksi, saviseksi siltiksi tai hiekkaiseksi siltiksi ja kerroksen paksuudeksi noin 2,0 - 2,5 m. Kerroksen alapuolella on todettu olevan moreenia yli 10 metrin syvyyteen maanpinnasta. Kallioperä alueella on graniittigneisiä.

Alue on asfaltoitu ja viemäröity. Alueen viemäröintijärjestelmään kuuluu kaksi kokoojakaivoa, joista sade- ja hulevedet johdetaan öljynerottimelle, välppäkaivolle ja edelleen aktiivihiihisuodattimelle. Öljynerottimessa on pintakytin, joka valvoo veden ja öljypinnantasoa ja tarvittaessa hälyttää, mikäli vedenpinta nousee yli asetetun taso. Alueella olevan aktiivihiihisuodattimen vedenkäsittelykapasiteetti on 108 m³/h. Vuoden 2012 sadantatietojen perusteella, kun arvioidaan sadannasta kulkeutuvan viemäriin 90 prosenttia valunnasta, viemäriin valuu 137 litraa tunnissa eli 0,04 litraa sekunnissa. Hakijan näkemyksen mukaan aktiivihiihisuodattimen käsittelykapasiteetti on riittävä. Aktiivihiihisuodattimelta vedet johdetaan Kajaaninjokeen saman pääviemärin kautta kuin ratapölkkyjen esikäsittely- ja välivarastointialueelta.

Kemikaalit ja polttoaineet

Mikäli murskauslaitoksen energia tuotetaan polttomoottorilla, alueella tullaan säilyttämään polttoainetta varastointisäiliöissä. Lähtökohtaisesti poltonestesäiliöt ovat vuodonilmaisulla varustettuja kaksivaippaisia säiliöitä. Mikäli käytetään muita säiliöitä, ne sijoitetaan katokselliseen suoja-altaaseen. Suoja-altaan koko on vähintään yhtä suuri kuin säiliössä varastoitava polttoainemäärä. Säiliöt varustetaan myös asianmukaisella turvavarustuksella, lukituksella ja laponestolla.

Kemikaalit säilytetään ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla katetussa tilassa.

Mahdollisten öljyvahinkojen varalle alueella säilytetään riittävä määrä öljynimeytysmateriaalia, esimerkiksi imeytysturvetta tai haketta. Koneiden

polttoaineen kulutus on noin 10 m³ vuodessa. Myöskään voitelu- tai hydrauliiikkaöljyjä ei varastoida laitoksella.

Energian käyttö

Arvioitu keskimääräinen työvuoro on 12 tuntia. Yhden 12 tunnin työvuoron aikana arvioidaan kuluvan noin 800 litraa kevyttä polttoöljyä. Tyypillinen sähköllä toimivan murskauskaluston ottoteho on noin 400 - 500 kW.

Veden käyttö

Hakemuksen mukaan murskaustoiminnassa ei käytetä vettä, joten alueelle kertyvät vedet ovat hule- ja sadevesiä. Mikäli kuitenkin murskauksen aikana esiintyy pölyämistä, varaudutaan murskattavien ratapölkkyjen kasteeluun. Ylimääräinen vesi johdetaan viemärintijärjestelmään.

Liikennejärjestelyt

Valmis puuhake kuljetetaan ensisijaisesti 300 m etäisyydellä sijaitsevaan Kainuun Voima Oy:n voimalaitokseen poltettavaksi. Lämmityskaudelle kuljetetaan päivittäin noin 10–20 rekallista puuhaketta. Kuljetukset tapahtuvat Tihisenniemen teollisuusalueella.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja energiatehokkuus

Koska pölkkyjen murskauksessa tullaan käyttämään uutta konetekniikkaa, on toiminnan energian käyttö asianmukaista. Myös syntyvien jätteiden keräys ja käsittely on hoidettu asianmukaisesti ja nykyaikaisin menetelmin. Puupölkkyjen murskaus tehdään parhaan käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Lisäksi toiminnan tarkkailulla kontrolloidaan syntyvien jätteiden mahdollista hävikkiä. Pääsääntöisesti kaikki murskaustoiminnasta syntyvät jätteet hyötykäytetään ja/tai kierrätetään. Työkoneita uusitaan tarpeen mukaan. Sadevedet esikäsitellään ennen niiden johtamisesta viemäriin ja Kajaaninjokeen.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN SEKÄ VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Päästöt ja vaikutukset vesistöön

Murskaustoiminnasta ei arvioida aiheutuvan päästöjä vesistöihin. Alueen viemäreihin kulkeutuva vesi käsitellään aktiivihilisuodattimessa ennen johtamista Kajaaninjokeen.

Päästöt ja vaikutukset ilmaan

Toiminnan päästöt ilmaan syntyvät työkoneiden käytöstä. Lisäksi murskaustoiminnassa syntyy pieniä määriä pölyä ratapölkkyjen mukana olevasta maa-aineksesta. Ottaen huomioon toiminnan sijoittumisen Tihisenniemen teollisuusalueella, pölyn haittavaikutuksien ei arvioida leviävän merkittävässä määrin alueen ulkopuolelle. Ratapölkkyjen

murskaamisesta ei ole tiedossa olevia valituksia pölystä tai vieraasta hajusta ilmassa. Mikäli murskauksen aikaista pölyämistä kuitenkin todetaan toiminnan aikana merkittävästi, estetään pölyäminen kastelemalla. Kastelu tehdään ainoastaan päällystetyllä alueella, josta kasteluvedet virtaavat kuivatus- ja vesien käsittelyjärjestelmään. Lähtökohtaisesti kastelun toteuttaa kohteen urakoitsija, mutta Liikennevirasto voi tilata työsuorituksen myös ulkopuoliselta taholta. Mikäli pölyämisestä todetaan muodostuvan haittaa lähiasutukselle, tehdään alueella pölymittaus. Pölyämisen vaikutuksia tarkastellaan lähemmin mittausten tulosten perusteella laadittavassa raportissa.

Hakijan mukaan ratapölkkyjen murskaamisesta aiheutuvat ilmapäästöjen vaikutukset ovat vähäiset. Lähialueella ei ole toimintaa, joka voisi häiriintyä todetuista päästöistä.

Päästöt ja vaikutukset maaperään tai pohjaveteen

Murskaustoiminnasta ei arvioida syntyvän merkittäviä päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Murskaus tehdään päällystetyllä alueella, jonka hulevedet johdetaan vesienkäsittelylaitteistoon ennen niiden johtamista viemäriin. Mahdollisten öljyvahinkojen varalle alueella säilytetään riittävä määrä öljynimeytysmateriaalia, esimerkiksi imeytysturvetta tai haketta.

Ratapölkkyjen esikäsittely ja välivarstointialueella on kaksi pohjaveden ja yksi orsiveden tarkkailuputki, joista tarkkailaan vaikutuksia pohjaveteen. Pohjavesinäytteistä on todettu yksittäisiä alhaisia PAH-pitoisuuksia, mutta niitä ei voida pitää merkittävänä teollisuusalueen pohjaveden pitoisuuksina. Alue ei sijaitse pohjaveden käytön kannalta herkällä alueella ja lähimpään vedenhankintaa varten tärkeä tai siihen soveltuva pohjavesialue sijaitsee noin kahdeksan kilometrin etäisyydellä kohteesta.

Melu ja tärinä

Toiminnasta aiheutuu pääasiassa konemelua. Konemelussa ei ole vuorokautisia huippuja. Melu- ja tärinäpäästöt ovat riippuvaisia käytettävästä kalustosta. Ratapölkkyjen murskaamisesta ei ole tiedossa olevia valituksia melusta ja/tai tärinästä.

Vuonna 1999 tehdyssä tutkimuksessa (Tihisenniemen teollisuusalueella tapahtuvan ratapölkkyjen käsittelyn aiheuttama melu - melumittausraportti Kajaanin kaupunki / ympäristövalvonta, kesäkuu 1999) ratapölkkyjen käsittelyn aiheuttama melu ei eronnut muusta teollisuusalueen melusta. Vaikka teollisuusalueen toiminta on muuttunut merkittävästi vuoden 1999 jälkeen, tiedossa ei ole lähellä ratapölkkyjen murskausta sellaista toimintaa, joka voisi häiriintyä merkittävästi pölkkyjen murskauksen aiheuttamasta melusta.

Hakemuksen liitteenä olevan vuonna 2013 tehdyn melumallinnusraportin mukaan murskausalueen pohjoispuolella sijaitsevan lähimmän ja eteläpuolen kahden lähimmän asuinrakennuksen kohdalla laskennallinen keskiäänitaso on 52 dB. Koska murskausta on varauduttu tekemään ympäri vuorokauden, on tulosta verrattu valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiseen melutason yleisiin sekä yö- että päiväohjearvoihin. Laskentatulokset sijoittuu päiväajan ohjearvon 55 dB ($L_{Aeq7-22}$) ja yöajan ohjearvon 50 dB ($L_{Aeq22-7}$) välille. Laskentaepävarmuus on ± 3 dB. Melumallinnuksessa on käytetty SoundPlan 7.1 nimistä melumallinnusohjelmaa. Melun laskentamallina on ollut teollisuusmelun laskennassa käytössä oleva General Pre-

diction Method. Tehdyn melumallinnuksen perusteella murskausmelun arvioidaan olevan vähäistä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Hakemuksen mukaan melun vaikutukset selvitetään tarvittaessa tarkemmin toiminnan alettua tekemällä alueella melumittaus. Mikäli melumittauksessa todetaan murskauksen melun aiheuttavan merkittäviä haittavaikutuksia, laaditaan suunnitelma haittavaikutusten ehkäisemiseksi.

Toiminnassa syntyvät jätteet

Murskaustoiminnasta syntyvä jäte-erä on murskattu puuhake sekä murskaustoiminnasta syntyvät muut vaaralliset jätteet, joka on moottoriöljyjen vaihdon yhteydessä muodostuva jäteöljy. Jäteöljyä arvioidaan kertyvän noin 40 - 50 litraa vuodessa. Vaaralliset jätteet toimitetaan säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa luvalliseen käsittelyyn.

Muodostuvat jätteet:

- jätejäte	jätenimike
- murskattu puuhake	17 02 04*
- jäteöljy	13 02 06*
*) vaarallinen jäte	

JÄTTEENKÄSITTELYLAITOS JA SEN YMPÄRISTÖ

Toiminta-alue sijaitsee Kajaanin kaupungin keskustasta noin kilometri luoteeseen Kajaaninjoen koillispuolella. Kajaaninjoki sijaitsee alueesta noin 300 metrin etäisyydellä. Alueen itä-kaakkoispuolella sijaitsevat Kainuun Voima Oy:n voimalaitos ja UPM-Kymmene Oyj:n entinen paperitehdas, jonka toimitiloissa on nykyisin muita toimijoita.

Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 0,5 kilometrin etäisyydellä murskausalueesta.

Murskausalue ei sijaitse vedenhankintaa varten tärkeällä tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella, luonnonsuojelu- tai muilla suojelualueella, eikä niiden läheisyydessä. Laitos sijaitsee Oulujoen vesistöalueen Paltaselän valuma-alueella 59.33.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Jätehuollon seuranta- ja tarkkailusuunnitelma

Hakemuksessa on esitetty jätelain (646/2011) 120 §:n mukainen seuranta- ja tarkkailusuunnitelma, jossa on esitetty mm. toimet vastaanotettavien jätteen laadun tarkastamiseksi, käsittelyprosessin kuvaus, toimet päästöjen ja käsittelyssä syntyvien jätteen tarkkailun järjestämiseksi sekä toiminta häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisissa tilanteissa.

Käyttötarkkailu

Laitoksen käyttötarkkailua suoritetaan koneiden teknisenä tarkkailuna. Urakoitsija nimeää käyttötarkkailusta vastaavan henkilön, joka perehdytetään tarkkailutyöhön. Päälystettyjen alueiden kuntoa tarkkaillaan säännöl-

lisesti. Kenttäaluetta puhdisteen säännöllisesti kentälle kertyneestä hienoaineksesta, jotteivät huleveden käsittelykaivot tukkeutuisi. Kuntotarkastukset, korjaukset ja kentän puhdistustoimet kirjataan työmaapäiväkirjaan.

Päästötarkkailu

Päästötarkkailusta on määrätty ratapölkkyjen käsittelyä ja välivarastointia koskevassa ympäristölupapäätöksessä Dnro KAI-2007-Y-144 ja Kainuun ympäristökeskuksen 24.3.2009 hyväksymässä erillisessä tarkkailuohjelmassa Dnro KAI-2006-Y-71. Murskaustoiminnan päästötarkkailu sisältyy kyseiseen tarkkailuun.

Tarkkailuohjelman mukaan alueella, johon sisältyy koko Liikenneviraston hallinnassa oleva puuratapölkkyjen käsittely- ja välivarastointialue, tulee tarkkailla toiminta-alueelta purkautuvien hule- ja sadevesien laatua sekä pohjavesiputkista pohjaveden pinnankorkeutta ja pohjaveden laatua.

Vesinäytteillä seurataan öljynerottimien (3 kpl) ja aktiivihilisuodattimien (3 kpl) toimintaa. Vesinäytteet otetaan kolme kertaa vuodessa (maalis-/huhtikuu, heinä-/elokuu ja lokakuu) ennen ja jälkeen öljynerottin/aktiivihilisuodatin-kaivojen ja niistä analysoidaan PAH-yhdisteiden kokonaisuus sekä seuraavat yhdisteet:

- naftaleeni
- fluoreeni
- fenantreeni
- antraseeni
- pyreeni
- bentso(b)fluoranteeni
- bentso(k)fluoranteeni
- bentso(g,h,i)peryleeni
- indeno(1,2,3-cd)pyreeni
- bentso(a)pyreeni
- asetnafteeni
- fluoranteeni
- bentso(a)antraseeni
- kryseeni

Lisäksi otetaan vesinäytteet kerran vuodessa aktiivihilisuodatinkaivojen jälkeisistä tarkkailukaivoista ja niistä analysoidaan hiilivetyttöisyyttä. Mikäli tarkkailuajankohdat ovat vähäsateisia, niitä muutetaan.

Vesinäytteiden tarkkailutulosten perusteella viemäriin ja sitä kautta Kajaanin jokeen on johdettu vuoden 2012 aikana PAH-yhdisteitä noin 0,41 kg ja vuonna 2013 0,25 kg. Vuonna 2012 PAH-yhdisteessä oli naftaleenia 35 grammaa ja fluoreenia 45 grammaa. Viemäriin virtaavan veden PAH-yhdisteiden pitoisuuksiin vaikuttaa olennaisesti aktiivihilisuodattimen toiminta.

Tulosten perusteella viemäriin ja edelleen Kajaaninjokeen on vuonna 2012 johdettu toiminnan seurauksena yhteensä noin 18 kg öljyhiilivetyjä ja vuonna 2013 noin 6 kg. Molempien vuosien osalta on käytettävissä vain yhden näytteenottokerran tulokset.

Pohjavesinäytteissä todettiin vuonna 2012–2013 yksittäisiä PAH-yhdisteitä, mm. fenantreeniä, fluorantreeniä ja pyreeniä, mutta pohjaveden PAH-pitoisuuksia ei pidetä merkittävinä. Orsivesinäytteissä ei todettu PAH-

yhdisteitä menetelmän määritysrajoja ylittäviä pitoisuuksia kumpanakaan vuonna.

Raportointi

Vuosittaiset jätemäärät ja tarkkailujen tulokset raportoidaan Vahti-ilmoitusmenettelyllä ja vuosiyhteenvedolla.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Riskinarviointi ja toimet onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Hakemuksen mukaan murskaustoiminnasta aiheutuvat ympäristöriskit arvioidaan pieniksi. Vahinkona voi olla tulipalo, jossa ympäristöhaitta muodostuisi lähinnä ympäristöön leviävästä savusta.

SELVITYS HAKIJAN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVASTA ALAN ASiantunte- MUKSESTA

Ratapölkkyjen käsittelystä vastaa Liikenneviraston valitsema urakoitsija. Toimintaan on laadittu ympäristöohje 23.4.2008 ja lainsäädännön muuttuessa sitä on päivitetty. Urakoitsijan tulee noudattaa kyseistä ohjetta.

ESITYS VAKUUDESTA

Liikennevirasto esittää hakemuksen täydennyksenä ensisijaisesti, ettei puun käsittelylle tulisi asettaa erillistä vakuutta. Puuratapölkkyjen käsittelyn aiheuttamien ympäristöriskien korjaaminen tilanteessa, jossa toiminta päättyy, ei riipu olennaisesti pölkkyjen murskauksesta. Ympäristön kannalta olennaisempaa on tyhjentää pölkkyjen varastoalue pölkkyistä, hakkeesta, rautaromusta ja muusta alueelle mahdollisesti kertyneestä jätteestä sekä varmistua maaperän ja pohjaveden pilaantumattomuudesta. Edellä luetellut toimenpiteet liittyvät pääasiassa pölkkyjen varastointiin, siirtoon ja sen toiminnan ympäristöseurantaan, eivätkä ole riippuvaisia murskaustoiminnasta. Puuratapölkkyjen käsittelyä ja varastointia koskeva vakuus on käsitelty varastointia ja käsittelyä koskevassa ympäristöluvassa ja sitä koskevassa muutoksessa.

Hakija toteaa, että ympäristöhallinnon jätevakuusoppaan (ympäristöhallinnon ohjeita 5/2012) mukaan ympäristönsuojelulain mukaisten vakuussäännösten tavoite on varmistaa asianmukainen jätehuolto, jolloin ei ole tarpeen vaatia päällekkäisiä vakuuksia toiminnasta, jossa tavoitellaan sama lopputulosta. Liikennevirasto katsoo, että erillisen vakuuden asettaminen murskaustoiminnalle johtaisi tässä tilanteessa päällekkäiseen vakuuteen varastointia ja käsittelyä koskevan ympäristöluvan kanssa.

Liikenneviraston on jätettävä ratapölkkyjen käsittelyyn ja varastointiin liittyvän ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista koskeva ympäristölupahakemus vuoden 2015 loppuun mennessä. Liikennevirasto on esittänyt lupahakemuksessa (kohta 4), että nyt haettavana oleva murskauksen ympäristölupa yhdistetään ratapölkkyjen käsittelyä ja varastointia koskevaan ympäristöluvaan lupamääräysten tarkistamisen yhteydessä vuonna 2015.

Tällöin koko toimintakokonaisuuden (varastointi, käsittely ja murskaus) vakuusasia käsiteltäisiin uudestaan yhtenä kokonaisuutena varastointia ja käsittelyä koskevan ympäristöluvan tarkistamisen yhteydessä.

Liikennevirasto katsoo, että jätevakuuden asettamisesta tulisi luopua myös sillä perusteella, että Liikennevirasto on budjettivaltion piiriin kuuluvana valtion viranomaisena riittävän vakavarainen toiminnanharjoittaja vastaamaan ympäristönsuojelulain 43 §:ssä tarkoitetuista velvoitteista eli asianmukaisesta jätehuollosta, tarkkailusta ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamisessa. Vakuusasiaa harkittaessa tulee hakijan mukaan ottaa huomioon budjettivaltion sisäiset vakuuskäytännöt. Valtionkonttorin mukaan silloin, kun sekä vakuutta vaativa että vakuuden asettava virasto kuuluvat samaan talousyksikköön, ei vakuuksia talousyksikön sisällä tarvita. Valtionkonttorin kanta siitä, että valtion budjettitalouteen kuuluvien virastojen kesken ei tarvita vakuuksia, on otettu huomioon ratapölkkyjen varastointia ja käsittelyä koskevan ympäristöluvan vakuusjärjestelyissä (Kainuun ympäristökeskus 28.12.2005 antama ympäristö lupa Dnro KAI-2005-Y-36-111).

Toissijaisesti hakija esittää, mikäli perustetta jätevakuuden asettamisesta luopumiselle ei ole, vakuuden osalta seuraavaa: Puun murskauksen osalta ympäristönsuojelulain 43 a §:ssa tarkoitetun vakuuden suuruus tulisi olla enintään 24 000 euroa. Laskentaperusteet ovat seuraavat:

- alueella käsiteltäisiin vuodessa noin 475 000 pölkkyä. Tämä määrä perustuu kahden edellisen vuoden käsittelymäärien keskiarvoon. Vuonna 2013 käsiteltiin 562 000 pölkkyä ja vuonna 2012 käsiteltiin 390 000 pölkkyä.
- teoreettinen murskattava varastomäärä kuukautta kohti on 476 000/12 kk=40 000 pölkkyä
- vakuutta laskettaessa on oletettu, että pölkkyjen murskaus tulisi jatkaa yksi kuukausi sen jälkeen, kun se loppuisi taloudellisen tilanteen vuoksi. Yhden kuukauden aikana murskattava varasto olisi tyhjennetty.
- pölkkyjen murskauskustannuksena on käytetty 0,6 euroa/pölkky.

Liikenneviraston 28.3.2014 toimittaman täydennyksen mukaan Liikennevirasto esittää toissijaisesti vakuuden osalta seuraavaa. Puun murskaustoiminnan eli tässä tapauksessa murskekeasan vakuus tulee jättää asettamatta, koska jätteen lastaus- ja kuljetuskustannukset ovat pienet ja lisäksi jätteellä on taloudellista arvoa.

Liikennevirasto esittää, viitaten ympäristöhallinnon Jätevakuusoppaaseen, että jälkitarkkailukustannuksia ei murskekeasan osalta synny, koska tarkkailu on käsitelty käsittely- ja varastointiluvan yhteydessä. Jätteen käsittelytoiminnan vakuuden tarkoitus on Liikenneviraston näkemysmme mukaan kattaa murskekeasan toimittaminen Kainuun Voima Oy:n polttolaitokseen. Tällöin se käsittää murskeen lastaus- ja kuljetuskustannukset.

Laskemisessa tulee oppaan mukaan käyttää keskimääräistä jätemäärää. Kajaanin ratapölkkyjen käsittely- ja varastointialueella on tarkoituksenmukaisinta varastoida materiaali pölkkyinä, ei murskeena, mm. tilankäytön vuoksi. Tavoitteena on, että mursketta ei varsinaisesti varastoida suuria määriä, vaan mursketta tehdään sitä mukaa kuin sille on tarvetta polttolaitoksella ja kuljetus hoidetaan välittömästi. Liikenneviraston arvion mukaan keskimäärin laskennallinen murskekeasan koko alueella on 500 m³. Murskekeasan tilavuus vaihtelee välillä 0–1 000 m³.

Kuormaus ja kuljetus maksavat yhteensä 1 280 €/8 h. Lisäksi kaivinkoneen kuljetus paikalle ym. kulut maksavat noin 200 €. Yhden työpäivän aikana ehtii kuljettaa keskimääräisen 500 m³ murskekasan, jolloin laskennalliset kustannukset ovat 1 500 € / 500 m³ murskekasa.

Kuluista tulee lisäksi vähentää jätteen positiivinen arvo. Jätevakuusoppaan mukaan vakuusvaatimuksesta voidaan poiketa jätteen käsittelytoiminnan ollessa kyseessä, kun vakuudella katettavat kustannukset ovat vähäiset. Poikkeaminen on mahdollista, jos vakuussumma on alle 5 000 € ja kyseessä on jätteen hyödyntämistoiminta. Liikennevirasto esittää, että koska vakuudella katettavat kustannukset ovat vähäiset ja kyseessä on jätteen hyödyntäminen, vakuutta ei aseteta.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 25.3.2014 ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaisen jätevakuuden esityksellä sekä selvityksellä ratapölkkyjen kreosoottipitoisuudesta.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti 28.1.–27.2.2014 Kajaanin kaupungin ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston virallisilla ilmoitustauluilla. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä Kajaanin kaupungintalolla ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Hakemuksesta on erikseen tiedotettu asianosaisille. Ympäristölupahakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Koti-Kajaanissa 29.1.2014.

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Kajaanin kaupungilta, kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Lausunnot

1. Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kainuun ELY-keskus puoltaa ympäristöluvan myöntämistä Liikenneviraston esittämälle toiminnalle, sillä käytöstä poistettujen ratapölkkyjen lajittelu, käyttökelpoisten pölkkyjen erottelu, metalliosien poisto ja puuaineksen murskaus polttoaineeksi edistävät jätteen synnyn ehkäisyä, materiaalihyötykäyttöä ja energiahyödyntämistä.

Kainuun ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa on kyse alueella jo aiemmin harjoitetusta kreosoottikyllästeisten ratapölkkyjen varastoinnista ja murskauksesta polttohakkeeksi, mutta ratapölkkyjen murskaus on ollut keskeytyksissä kesästä 2013 lähtien urakoijavaihdoksen vuoksi. Aiemmin murskausta suorittaneella urakoitsijalla on alueelle edelleen voimassa oleva ympäristölupa murskata ratapölkkyjä 50 000 tonnia vuodessa. Kyseinen lupa (KAI-2004-Y-162-111) on myönnetty vuonna 2008 Ratahallintokeskuksen (nykyisin Liikennevirasto) 18.6.2007 UPM-Kymmene Oyj:ltä vuokraamalle alueelle, jonka pinta-ala on 8 650 m².

Kainuun ELY-keskus toteaa, että Liikenneviraston lupahakemuksessa esitetty murskausalue sijoittuu asfaltoidulle alueelle, jolla on aiemmin ollut ainoastaan lupa varastoida ratapölkkyjä.

Kainuun ELY-keskus pitää valvonnallisesti tarkoituksenmukaisena Liikenneviraston esitystä yhdistää nyt käsittelyssä oleva lupa-asia Liikenneviraston esikäsittely- ja välivarastointilupa-asiaan sen lupamääräysten tarkistushakemuksen yhteydessä vuonna 2015.

ELY-keskus toteaa, että murskaustoiminnan volyyymi kasvaa Huurinainen Oy:lle 28.7.2008 myönnetyn murskauslupan 50 000 tonnista nyt hakemuksessa esitettyyn 56 000 tonniin vuodessa, mutta muuten toiminta ei oleellisesti muutu. Toiminta-alue on olemassa olevaa teollisuusaluetta, joka on kaavassa osoitettu teollisuustarkoitukseen.

Ratapölkkyjen murskauksesta aiheutuvat ympäristöhaitat ja -riskit liittyvät lähinnä meluun ja hulevesiin. Renforsin Rannan teollisuusalueen ulkopuolelle murskaustoiminnasta ei hakemuksen liitteenä olevan melumallinnuksen mukaan aiheudu mainittavaa haittaa, sillä toiminta-aluetta lähinnä sijaitsevien kahden – kolmen asuinkiinteistön kohdalla laskennalliseksi keskiäänitasoksi on todettu 52 dB.

Hulevesistä ELY-keskus toteaa, että ratapölkkyjen murskausalueen sekä varastointi- ja käsittelykentän hulevedet käsitellään kolmessa aktiivihii-lisuodattimessa. Erotin- ja suodatinkaivot on mitoitettu riittäväksi alueen sadanta- ja hulevesimäärät huomioon ottaen. Tehdasalueen hulevesiviemäriin ei ole tarkkailutulosten mukaan joutunut merkittäviä määriä PAH-yhdisteitä tai öljyhiilivetyjä (vuoden 2012 laskennalliset kuormitukset 409 g/PAH ja 18 kg/öljyhiilivedyt). Suodattimet ovat vuonna 2012 toimineet suunnitellulla tavalla. Hulevesien ja orsi-/pohjavesien tarkkailu jatkuu voimassaolevan tarkkailuohjelman mukaisesti. ELY-keskus huomauttaa, että 28.2.2014 mennessä valmistuu vuoden 2013 toiminnan seurantaraportti, joka on syytä saada lupahakemusaineistoon liitteeksi.

ELY-keskus on 24.6.2013 ilmoittanut Renforsin Rannan teollisuusalueen maanomistajalle UPM Kymmene Oy:lle, että tehdasalueen hulevesitarkkailu viemärintiijärjestelmän purkupuutkesta Kajaaninjokeen voidaan lopettaa. Kyseinen tarkkailuvelvoite liittyi paperitehtaan toiminnan lopettamiseen ja paperikoneiden purkutöihin, jotka ovat päättyneet. ELY-keskus huomauttaa, että purkupuutken suulla olevat öljypuomit sovittiin säilytettäväksi toistaiseksi paikallaan, mutta niiden kunnossapitovastuusta ei ole toistaiseksi ELY-keskuksen saaman tiedon mukaan sovittu. Liikenneviraston ratapölkkyjen varasto- ja käsittelykentän hulevedet johdetaan kyseiseen viemärintiijärjestelmään. ELY-keskus saattaa edellä sanotun aluehallintoviraston tiedoksi teollisuusalueen mahdollista yhteistarkkailu- ja kunnossapitovelvoitteen harkintaa varten. Samaan hulevesijärjestelmään johtavat hulevetensä myös muut tehdasalueen toimijat, esimerkiksi Kainuun Voima Oy.

Kainuun ELY-keskus on lisäksi erillisessä lausunnossa ottanut kantaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta hankkeeseen. ELY-keskus katsoo, ettei erillistä arviointimenettelyä tarvita. Hankkeen ympäristövaikutukset voidaan arvioida lupahakemuksen käsittelyprosessin yhteydessä hakijan esittämän aineiston pohjalta. ELY-keskus esittää perustelujen seuraavaa: Kyseessä on aiemmin samalla paikalla, teollisuusalueeksi kaavoitetulla alueella harjoitettava toiminta, joka ei oleellisesti laajene käsiteltävien ratapölkky materiaalien suhteen. Vuosittain käsiteltävä ratapölkky määrä kasvaa 50 000 tonnista 56 000 tonniin, mikä ei ole merkittävä

muutos toiminnan volyymissä. Vastaavasta aiemmasta toiminnasta ei ole havaittu aiheutuneen ympäristö- ja terveyshaittaa. Ympäristönsuojelurakenteet (asfalttipäälysteinen kenttä) ja –laitteet (hulevesien keräys, aktiivihiilisuodatin) ovat jo olemassa ja niitä on helppo tarvittaessa täydentää. Lupahakemuksessa kuvatun ratapölkkyjen käsittelyn ei voida katsoa olevan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (713/2006) 6 §:n 11 a-kohdan tarkoittamaa ongelmajätteiden (nykyisin vaarallisten jätteiden) laitosmaista fysikaalis-kemiallista käsittelyä. Pölkkyjen lajittelu ja murskaus siirrettävällä murskainlaitteella tarkoittaa hyötykäyttöön kelpaavien ratapölkkyjen erottelua sellaisenaan hyötykäyttöön, metalliosien poistamista jatkokäyttöä varten ja jäljelle jäävän puumateriaalin mekaanista murskausta voimalaitospolttoaineeksi. Prosessi ei sisällä mitään kemiallista käsittelyä, vaan materiaalit kulkeutuvat sellaisenaan jatko-hyödyntämiseen. Energiakäyttöön kelpaamaton puumateriaali toimitetaan kaatopaikalle.

2. Kajaanin kaupunki

Kajaanin kaupungilla ei ole huomauttamista hakemuksesta.

3. Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että hakemuksen mukaan esitetään, että kyse on toiminnan jatkamisesta, mutta tosiasiallisesti ympäristönsuojelulain mukaan kyseessä on toisen samaa toimintaa koskevan ympäristöluvan käsittelystä samalle alueelle, koska alueella on voimassa oleva vuonna 2008 Huurinainen Oy:lle myönnetty ympäristölupa kreosoottikyllästeisten ratapölkkyjen murskaukselle. Käsiteltävänä olevassa lupahakemuksessa esitetään käytettäväksi mm. samoja hulevesien käsittelylaitteistoja kuin voimassa olevassa murskauslupapäätöksessä.

Ympäristönsuojeluviranomainen esittää, että lupaharkinnassa otetaan huomioon yhteisvaikutukset, joita aiheutuu jo voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesta toiminnasta ja nyt hakemuksessa esitetystä toiminnasta. Arvioitavia yhteisvaikutuksia ovat ainakin toiminnasta aiheutuvat melu- ja pölyhaitat ja edelleen vaikutukset pinta- ja pohjavesiin. Meluselvityksen mukaan ympäristövuorokautisesta toiminnasta aiheutuu yöajalle annetun ohjearvon ylityksiä lähimmässä asutuksessa, mikä tulee ottaa huomioon ennen mainittuja vaikutuksia arvioitaessa.

Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että mikäli hakija esittää hakemuksen tueksi sellaista, mikä osoittaa, ettei alueella ole mahdollista harjoittaa murskaustoimintaa kahdella eri ympäristöluvalla, ei yhteisvaikutusten arviointi ole tarpeen. Alueelle sijoittuva toiminta tulee järjestää niin, että asfaltoitu ja vesienkäsittelyjärjestelmän piirissä oleva alue riittää murskaus-toiminnalle ja murskauksessa muodostuvalle hakkeelle ottaen huomioon varastoitavan, kreosoottikyllästetyn puutavaran vaatima tila.

Muistutukset ja mielipiteet

4. XX

XX huomauttaa, että toiminta, jolle lupaa haetaan, vaatii YVA-menettelyn. YVA-asetuksen mukaan arviointimenettelyä sovelletaan ongelmajätteiden käsittelylaitoksiin, joihin ongelmajäte otetaan poltettaviksi, käsiteltäviksi fyysikaalis-kemiallisesti tai sijoitettavaksi kaatopaikalle, sekä sellaiset biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu vähintään 5 000 tonnin vuotuiselle ongelmajättemäärälle. XX toteaa, että kreosoottikyllästeiset puuratapölkkyt

ja muut ympäristölupahakemuksessa esitetyt puuainekset luokitellaan jäteasetuksen mukaan vaaralliseksi jätteeksi eli YVA- asetuksessa mainituiksi ongelmajätteiksi. Murskaus on luokiteltu fysikaalis-kemialliseksi käsittelyksi, joten ratapölkkyjen käsittely vaatii YVA-menettelyn, jos niitä käsitellään yli 5 000 tonnia vuodessa. XX toteaa, että Varsinais-Suomen ELY-keskus on todennut 29.9.2011 (Dnro VARELY/542/07.00/2010) vastaavan toiminnan toteuttamisen edellyttävän ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Kyseinen lausunto on liitetty muistutuksen/mielipiteen liitteeksi.

XX huomauttaa, että toiminta on asemakaavan vastaista. Lupahakemuksessa esitetty 56 000 tonnin vaarallisen jätteen käsittely on massiivista jätteenkäsittelyä, joka ei sovellu asemakaavan mukaiselle käsittely- ja varastoalueiden korttelialueelle. Ratapölkkyjen käsittely on laajempaa toimintaa kuin Kajaanin Majasaaren jätekeskuksessa tapahtuva toiminta. XX toteaa, että alueen voimassa olevan asemakaavan kaavamerkintä T-8 ei salli alueelle kyseisenlaatuista toimintaa. Kaavan mukaan toiminta ei saa olla sellaista, että se hajulla, melulla tai muilla saasteilla vaikeuttaa ympäröivien alueiden käyttöä kaavanmukaisiin tarkoituksiin. XX:n mukaan ratapölkkyjen käsittely tulisi tapahtua alueella, joka on tarkoitettu jätteenkäsittelyalueeksi.

XX huomauttaa, että laitoksen toiminta on kuvattu lupahakemuksessa puutteellisesti. Hakemuksessa ei ole lainkaan kuvattu sitä tekniikkaa, jolla ratapölkkyjen murskaus aiotaan toteuttaa, vaan on vain kerrottu, että murskaus suoritetaan sähkö- tai dieselkäyttöisellä murskaimella. Hakemuksesta ei myöskään käy ilmi, miten murskaukseen liittyvät ympäristövaikutukset torjutaan. Jos hakija ei ole tietoinen, miten murskaus aiotaan teknisesti toteuttaa, kuinka voidaan sanoa, että ympäristövaikutukset ovat vähäiset, huomauttaa XX. Hakija esittää hakemuksessa, että murskauksessa käytetään uusinta teknologiaa, mutta ei nähtävästi tiedä, mitä se käytännössä tarkoittaa, koska käytettävää teknologiaa ei ole kuvattu hakemuksessa.

XX:n mukaan ympäristövaikutuksia vähätellään lupahakemuksessa. Puuratapölkkyjen kyllästysaine, kreosoottijäätke, on karsinogeeninen aine. Hakijan mukaan uudessa pölkkyssä on öljyä noin 10 kg ja käytössä poistetussa pölkkyssä 1–2 kg. XX:n käsityksen mukaan kyseiset tiedot eivät perustu mihinkään pidempiaikaisiin tutkimuksiin, vaan tieto on kopioitu vanhoista ympäristölupapäätöksistä. Pölkkyjen kreosoottijäätkeolosuhteita ei ole mitenkään seurattu pitkäaikaisesti, joten tieto on XX:n mukaan mututietoa. Laitoksella käsiteltävät puuratapölkkyt sisältävät arviolta 3 000–8 000 tonnia puhdasta kreosoottijäätkettä, josta merkittävä osa vapautuu ilmaan kaasuna tai puuhiukkasiin sitoutuneena murskauksen yhteydessä. Toiminnan aiheuttamat riskit on todettu vähäisiksi. Massiivinen tulipalo alueella aiheuttaisi karsinogeenisen kreosoottijätteen palamisjätteen leviämisen koko Kajaanin kaupungin ylle ja vaarantaisi tuhansien ihmisten terveyden.

XX:n mukaan hakija vähättelee puuratapölkkyjen käsittelyn ympäristövaikutuksia mm. ilmaan ja esittää lähinnä epäoleellisia tietoja dieselkäyttöisen murskaimen moottorin aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä. Hakija on XX:n mukaan ilmeisen tietämätön kreosoottipölkkyjen ominaisuuksista ja kuvaa niiden murskauksen ympäristövaikutuksien olevan verrattavissa puhtaasti puun aiheuttamaan murskaukseen. XX toteaa, että hakija jättää kokonaan kertomatta ja selvittämättä, kuinka paljon murskauksesta syntyy kreosoottipölkkyjä sekä kaasumaista kreosoottijäätkettä ja miten se leviää ympäristöön ja mitä riskejä toiminnasta aiheutuu luonnolle ja ihmisille. Kreosoottipölkkyhiukkasia syntyy myös puutavaran siirtelyn ja varastoinnin yhteydessä.

Hakijan esittämän murskauksen melumallinnuksen lähtötiedot ovat XX:n mukaan peräisin yli 10 vuotta sitten tehdystä tutkimuksesta, jossa mallinnuksen lähtötiedot perustuvat vain kyseisen murskaimen ominaisuuksiin. Melumallin osalta hakija olettaa, että kaikki murskaimet toimivat samalla tavalla kuin meluselvityksessä ollut murskain. Hakija ei ole esittänyt millä tekniikalla se aikoo itse murskauksen hoitaa. Murskausteknologiassa, melun ja pölyn hallinnassa hakija osoittaa täyttä tietämättömyyttä murskauksen tekniikasta ja sen ympäristövaikutuksista ja ei siten omaa tarvittavaa asiantuntemusta, joka on ympäristöluvan myöntämisen perusteena.

5. XX

Samansisältöinen kuin edellä oleva muistutus/mielipide.

6. XX

Samansisältöinen kuin Kemppaisen muistutus/mielipide.

7. XX

Samansisältöinen kuin Kemppaisen muistutus/mielipide.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Aluehallintovirasto on 3.3.2014 varannut hakijalle tilaisuuden vastineen antamiseen. Hakija on 25.3.2014 antanut vastineen.

3. Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa mainittuun toiminnan yhteisvaikutusten arviointiin hakija vastaa seuraavasti: Liikennevirasto on vuokrannut alueen, jolla murskaustoimintaa harjoitetaan, UPM Kymmene Oyj:ltä ja omistaa alueella käsiteltävät, varastoitavat ja murskattavat puuratapölkkyt. Liikennevirastolla ei ole tarvetta harjoittaa alueella murskaustoimintaa yhtäaikaisesti kahdella eri ympäristöluvalla. Yhden murskaimen kapasiteetti on riittävä tuottamaan sen määrän puumursketta, jonka Liikennevirasto toimittaa Kainuun Voimalle. Uuden ympäristöluvan tarve liittyy ainoastaan siihen, ettei aiemman urakoitsijan nimissä olevan murskauksen ympäristöluvan siirtäminen uudelle urakoitsijalle ole onnistunut. Liikennevirasto pystyy alueen vuokralaisena määrittelemään alueen käyttöä. Liikennevirasto toteaa, että se on aiemmin ostanut murskaustoiminnan Huurinainen Oy:ltä, mutta tällöinkin on toimittu nyt kysymyksessä olevalla Liikenneviraston vuokraamalla alueella Liikenneviraston toimeksiannosta. Liikennevirasto huomauttaa, että koska Liikennevirastolla on tarve käyttää vain yhtä murskauslupaa kerrallaan, aiheutuu toiminnasta vain yhden murskausluvan sallimat ympäristövaikutukset. Näin ollen kahden murskaustoiminnan yhteisvaikutusten arviointia ei ole tarpeen tehdä.

Murskaustoiminnan merkittävimmät vaikutukset liittyvät meluun. Melua koskevien yhteisvaikutusten osalta voidaan todeta, että teoreettisesti tarkasteltuna kahden yhtä suuren melulähteen sijoittaminen alueelle lisää melupäästöjä laskennallisesti enimmillään 3 dB. Yleisesti melutasoja tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon käyntiaika ja esimerkiksi ratapölkkyjen varastointikasojen vaientama vaikutus.

4., 5., 6. ja 7. XX, XX, XX JA XX

Annettuihin muistutuksiin hakija toteaa seuraavaa. YVA-menettelyä on aina sovellettava YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 11 a-kohdan mukaan hankkeeseen, jossa käsitellään jätteitä fysikaalis-kemiallisesti. Liikennevirasto katsoo, että puuratapölkkyjen murskaus on pelkästään fysikaalista käsittelyä. Hakijan näkemyksen mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin, joissa jätettä käsitellään sekä fysikaalisesti että kemiallisesti.

Liikennevirasto viittaa Kainuun ELY-keskuksen 14.3.2014 antamaan lausuntoon ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta puisten ratapölkkyjen murskaukseen. Liikennevirasto huomauttaa, että Kainuun ELY-keskus on tulkinnut fysikaalis-kemiallista käsittelyä samalla tavalla myös 5.2.2010 antamassaan päätöksessä. Edellä esitettyjen seikkojen vuoksi Liikennevirasto katsoo, ettei hankkeeseen tulisi soveltaa YVA-menettelyä.

Toiminnan asemakaavan mukaisuuteen Liikennevirasto toteaa seuraavaa. Lupahakemuksessa tarkoitettu murskaustoiminta ei ole uutta toimintaa, vaan kyse on jo ennestään vastaavaan murskaustoimintaan käytettävästä alueesta. Puumurske hyödynnetään ensisijaisesti murskausalueen kanssa samalla Tihisenniemen teollisuusalueella sijaitsevassa Kainuun Voima Oy:n polttolaitoksessa. Polttolaitos sijaitsee noin 300 metrin etäisyydellä murskausalueesta. Liikennevirasto katsoo, että puujätteen murskaustoiminnan sijoittaminen samalle asemakaavan mukaiselle teollisuusalueelle, jossa puuhaketta hyödyntävä voimalaitos sijaitsee, on asemakaavan mukaista ja kaukolämpölaitosta palvelevaa toimintaa. Puujätteen murskaustoiminnan jatkaminen lupahakemuksen mukaisella alueella on myös kuljetusteknisesti ja ympäristöllisesti perusteltua, koska murskausalue sijaitsee ratapölkkyjen käsittely- ja varastointialueen ja puumursketta hyödyntävän voimalaitoksen läheisyydessä. Käytännössä murskauspaikan sijainti on riippuvainen olemassa olevasta puujätteen varastointipaikasta ja ennen kaikkea puumursketta hyödyntävän voimalaitoksen sijainnista.

Liikennevirasto toteaa, että murskaustoiminnan sijoituspaikkaa koskevan asemakaavamääräyksen (T-8) mukaan toiminta ei saa vaikeuttaa hajulla, melulla tai muilla saasteilla ympäröivien alueiden käyttöä kaavan mukaisiin tarkoituksiin. Hakijan mukaan puujätteen murskaustoiminnan jatkaminen kyseisellä alueella ei ole ristiriidassa asemakaavamääräyksen kanssa. Hakijan mukaan murskaustoiminta soveltuu luonteeltaan teollisuusalueelle. Lähialueella ei myöskään ole herkkiä luontokohteita tai asutusta. Lähin asuinkiinteistö sijaitsee murskausalueelta noin 500 metrin päässä. Alueella jo harjoitetusta murskaustoiminnasta ei ole havaittu aiheutuneen ympäristö- tai terveyshaittaa. Hakija toteaa, että murskaustoiminta sijaitsee riittävän etäällä häiriintyvistä kohteista, eikä toiminnasta aiheudu ympäristönsuojelulain 42,1 §:ssä tarkoitettuja kiellettyjä vaikutuksia. Mikäli toiminnasta ennalta arvioidusta poiketen aiheutuisi meluhaittaa tai haitallista pölyämistä, voidaan haittoja torjua teknisin toimin, työmenetelmin ja toiminta-aikaa rajoittamalla. Seikkaan, että nykyisissä kaavamerkinnoissa on erillinen jätteenkäsittelyalue (EJ) –merkintä, toteaa hakijan, että se ei ole esteenä puujätteen murskaustoiminnan sijoittamiselle teollisuusalueelle. Hakijan käsityksen mukaan EJ –merkinnällä on tyyppillisesti varattu alueita yhdyskuntajätteen kaatopaikkoja varten, jollaisesta ei hankkeessa ole kysymys.

Liikennevirasto toteaa, että lupahakemuksen mukaisessa toiminnassa on kyse olemassa olevan toiminnan jatkamisesta. Hakija katsoo, ettei kyseisessä tilanteessa lähtökohtaisesti ole kysymys koko toiminnan sijoittumisen edellytysten uudelleen arvioinnista. Liikennevirasto pitää puujätteen

murskausalueen sijoittumista asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi osoitetulle, jo ennestään vastaavassa käytössä ollelle alueelle sopivana.

Laitoksen toiminnan puutteelliseen kuvaukseen hakija vastaa seuraavasti. Liikennevirasto ei omista murskauskalustoa. Murskaustoiminta kilpailutetaan ja urakoitsijan käyttämän laitteiston tulee täyttää ympäristölupamääräykset. Lupahakemus koskee pelkästään murskaustoimintaa. Puuratapölkyjen käsittely ja varastointi on kuvattu niitä käsittelevässä lupapäätöksessä.

Ratatapölkyjen kreosoottipitoisuuteen Liikennevirasto toteaa, että hakemuksessa esitetyt tiedot ovat täsmentyneet. Kreosoottipölkyjen kyllästämöltä 21.3.2014 saatujen tietojen mukaan uusien ratatapölkyjen kreosoottipitoisuus on lupahakemuksessa ilmoitettua pienempi, keskimäärin noin 6 kg/pölky. Lupahakemuksessa Liikennevirasto on ilmoittanut uusien pölkyjen kreosoottimääräksi noin 10 kg. Tutkimuksissa käytöstä poistettujen puuratapölkyjen pitoisuudet on ilmoitettu PAH-yhdisteinä.

Liikennevirasto täsmentää täydennyksessä ja vastineessa ympäristölupahakemuksen kohtaa 11 seuraavasti. Uusissa pölkyissä kreosoottipitoisuus on keskimäärin noin 6 kg/pölky. Hakemuksessa ilmoitettu kreosoottioljyn kilomäärä (noin 1–2 kg) käytössä poistetuissa ratatapölkyissä vastaa VTT:n kokeessa hakkeen PAH-yhdistepitoisuuksien perusteella laskettua PAH-yhdisteiden kilomäärää.

Braunschweilerin (1996) selvitykseen koottujen kokeiden perusteella laskettuna kreosoottioljyn määrä on käytöstä poistetuissa pölkyissä noin 2–3 kg. Koska PAH-yhdisteet muodostavat noin 75–85 % kreosoottioljyn koostumuksesta, ja koska PAH-yhdisteet käytännössä aiheuttavat pölkyyn ympäristö- ja terveysvaikutukset, on ilmoitettu PAH-yhdisteiden kilomäärä olennaisempi tieto kuin kreosoottioljyn kokonaiskilomäärä. Lisäksi on huomioitava, että puupölkyyn ja hakkeen vesipitoisuuksilla on olennainen merkitys PAH-yhdisteiden pitoisuuksiin pölkyssä. Koska arvioidut kilomäärät on laskettu VTT:n vuonna 1996 tekemän yhden kokeen PAH-pitoisuuksien tuloksista kuiva-ainetta kohden, voi esitetyissä kilomäärissä olla merkittäviä poikkeamia kohde- ja vuosikohtaisesti.

Liikenneviraston näkemyksen mukaan suurusluokkaselvitys PAH-yhdisteiden määrästä antaa riittävän kuvan käsiteltävästä materiaalista, eikä jatkuville seurannoille ole tarvetta. Hakija toteaa, että muistutuksissa esitetty laskelma kreosoottioljyn määrästä on virheellinen. Laskennallinen maksimi kreosoottioljymäärä (3 kg/pölky) enimmäiskäsittelymäärällä (800 000 kpl/vuosi) on 2 400 tonnia. Käsittelymäärät ovat olleet noin puolet tästä.

Liikennevirasto toteaa, että kreosoottioljy on seos, joka sisältää myös pienimolekyylisiä, haihtuvia yhdisteitä. Yhdisteiden poistuminen pölkyistä eli haihtuminen ja hajoaminen alkavat heti pölkyyn kyllästyttyään ja jatkuu yhdessä liukenemisen kanssa pölkyyn ollessa radassa. Pölkyssä tapahtuu polyaromaattisten hiilivetyjen luonnollista hajoamista lähinnä hapen vaikutuksesta. Pienimolekyyliset yhdisteet ovat haihtuvampia, helpommin kulkeutuvia ja liukenevia kuin suuren molekyylipainon omaavat yhdisteet, jolloin haihtuvien ja liukenevien yhdisteiden osuus pienenee ajan myötä ja pölkyyn jää jäljelle molekyylipainoltaan suurempia ja samalla pysyviä ja ei-haituvia PAH-yhdisteitä. Koska kreosoottioljy ei lisätä pölkyyn sen käytön aikana, pölkyyn PAH-yhdisteiden pitoisuus laskee ajan myötä.

Liikennevirasto toteaa, että kreosoottijölyn hajoamistuotteet ovat pistävän hajuisia ja selvästi tunnistettavissa. Liikennevirastolla ei ole tiedossa, että asukkaat olivat huomauttaneet hajusta tai pölystä. Matkaa lähimpään asutukseen on noin 500 metriä.

Liikennevirasto huomauttaa, että huomioiden PAH-yhdisteiden haihtuminen, hajoaminen ja liukeneminen pölkyn käytön aikana, PAH-yhdisteiden sitoutuminen puuhakkeeseen ja se, ettei pölkkyjen murskaustoiminnan aikana ole tullut valituksia hajusta ja/tai pölystä, PAH-yhdisteiden haitumista ja pölyämistä ei ole pidetty merkittävänä ympäristöriskinä luvan hakemusvaiheessa. Tästä huolimatta mahdollinen pölyäminen, sen rajoittaminen ja siitä aiheutuneet haitat on huomioitu hakemuksessa (kohta 17 B).

Murskaustoiminnasta aiheutuviin riskeihin hakija toteaa, että niitä on käsitelty lupahakemuksen kohdassa 14 ja pölkkyjen käsittelytoimintaan liittyvät riskit on käsitelty jo voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä.

Meluvaikutuksiin hakija toteaa, että Liikennevirasto kilpailuttaa murskausurakoitsijat ja murskauslaitteisto voi vaihtua, koska kullakin urakoitsijalla voi olla erilainen murskain. Murskauslaitteiston pitää kuitenkin täyttää murskauksen ympäristölupamääräykset. Hakemuksessa on esitetty, että alueelle voidaan tarvittaessa tehdä melumittaus.

Rajanaapuriselvitykseen hakija toteaa, että hakemuksessa on selvitetty toiminta-alueen rajanaapurit. Toiminnan luonteesta ja arvioiduista vaikutuksista johtuen muita asianosaisia ei ole esitetty.

Toiminnan aloittamishakemukseen Liikennevirasto toteaa, että kyse on kiinteistöllä jo aiemmin harjoitetusta toiminnasta, eikä tiedossa ole, että aiemmasta vastaavasta toiminnasta olisi aiheutunut ympäristö- ja terveyshaittaa. Muistutuksissa ei ole esitetty perusteluita sille, että miksi toiminnalle ei tulisi antaa lupaa aloittaa toiminta muutoksen hausta huolimatta.

MERKINTÄ

Aluehallintovirastolla on tätä asiaa ratkaistaessa ollut esillä Huurinainen Oy:lle ratapölkkyjen murskaukseen myönnetty ympäristölupapäätös Dnro KAI-2004-162-111 sekä Ratahallintokeskukselle ratapölkkyjen käsittelyyn ja varastointiin myönnetty ympäristölupapäätös KAI-2005-Y-36-111 ja varastoinnin laajentamiselle myönnetty ympäristölupapäätös KAI-2007-144 66/10/1.

A L U E H A L L I N T O V I R A S T O N R A T K A I S U

YMPÄRISTÖLUPARATKAISU

Aluehallintovirasto myöntää Liikennevirastolle ympäristöluvan käytöstä poistettujen kreosoottikyllästeisten puuratapölkkyjen murskaustoiminnalle Kajaanin kaupungin Tihisenniemen kaupunginosan Renforssin Rannan yrittäjäalueella, kiinteistörekisteriyksikkö 205-7-1-4, suunnitelman mukaan siten kuin lupamääräyksistä ilmenee.

Toiminnan sijoituspaikka ja toiminnan yleiset lupamääräykset

1. Murskaustoiminta on sijoitettava hakemuksen liitteenä olevan 17.10.2013 päivätyn asemapiirroksen osoittamaan paikkaan.
2. Alueella saa murskata korkeintaan 56 000 tonnia kreosoottikyllästeisiä puuratapölkkyjä vuodessa. Murskattua puuainesta saa olla välivarastoituna asfaltoidulla kentällä korkeintaan 1 000 m³.
3. Ympäristönsuojelutoimia on ylläpidettävä ja edistettävä niin, ettei toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään tai vesiin tai muu syy aiheuta joko välittömästi tai välillisesti vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai ympäristön roskaantumista, maisemahaittaa eikä yleistä viihtyisyyden alenemista.
4. Toiminnanharjoittajan on määrättävä jätteenkäsittelylaitoksen asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seuranta ja tarkkailua varten vastuuhenkilö ja ilmoitettava hänen henkilö- ja yhteystiedot ELY-keskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vastuuhenkilön asiantuntemuksen ylläpidosta on huolehdittava riittävällä koulutuksella.

Murskausalueen rakenteet ja sade- ja sulamisvesien käsittely

5. Murskausalue on oltava perustettu, pinnoitettu ja muotoiltu niin, että rakenne kestää kuormituksen ja alueelle ei pääse ulkopuolisia sade- ja sulamisvesiä ja että kaikki alueen sade- ja sulamisvedet ohjautuvat välppäkaivon, öljynerotuskaivon ja aktiivihiiisuodattimen kautta sadevesiviemäriin.
6. Öljynerotuskaivon ja aktiivihiiisuodattimen vesienkäsittelykapasiteetti on oltava sellainen, että se riittää kaikkien murskausalueen sade- ja sulamisvesien käsittelyyn. Öljynerotuskaivojen on täytettävä hiilivetyjen erotustehokkuudeltaan standardin EN 858-1 luokan I öljynerottimille asetettu vaatimustaso. Järjestelmässä on oltava näytteenottoaivo erottimen toimivuuden toteamiseksi.

Melu ja pöly

7. Toiminnasta aiheutuvan melun A-painotettu ekvivalenttitaso (LAeq) ei saa ylittää tasoa 55 dBA päivällä (klo 7 – 22), eikä 50 dBA yöllä (22 – 7) lähimpien asuinrakennusten piha-alueella.

Melutaso on mitattava lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueella puiden lehdettömänä aikana silloin, kun toiminta on täydessä käynnissä viimeistään kahden vuoden kuluttua siitä, kun tämä päätös on saanut lainvoiman. Suunnitelma melumittauksesta on toimitettava Kainuun ELY-keskukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen mittauksen suorittamista.

Jos mittauksissa todetaan, että melutason ohjearvot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ylittyvät ja ylitys aiheutuu kyseisestä toiminnasta, on luvansaajan rajoitettava meluhaittaa työmenetelmin, teknisin toimin tai/ja toiminta-aikaa rajoittamalla.

8. Jos ratapölkkyjen murskauksesta aiheutuu häiritsevää pölyämistä lähiympäristöön, on pölyn joutuminen ympäristöön estettävä kastele-

malla tai koteloimalla murskauslaite tiiviisti tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Polttoaineen ja kemikaalien varastointi

9. Polttoainesäiliöiden tulee olla tyyppihyväksytyjä polttoaineen varastointiin. Polttoainesäiliöiden alustan sekä tankkauspaikan alustan on oltava tiiviitä. Polttonestesäiliöt on sijoitettava katokselliseen suojaaltaaseen sekä varustettava ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteilla. Suoja-allasta ja katosta ei tarvita, mikäli säiliöt ovat vuodonilmaisulla varustettuja kaksoisvaippaisia säiliöitä. Säiliön ja letkun on oltava lukittavia. Säiliöiden sijoittelussa on huomioitava riittävät suojaetäisyydet vesistöihin ja ojiin sekä paloviranomaisen määräykset. Tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta polttoainevuotojen varalle.
10. Kemikaalit, voiteluaineet ja vaaralliset jätteet on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla, jossa on reunallinen suojarakenne.

Kemikaalit ja polttoaineet on varastoitava ja käsiteltävä niin, että niistä ei aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista tai maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa, eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

11. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä syntyvien jätteiden määrästä, laadusta ja ominaisuuksista. Jätteet on käsiteltävä niin, että niistä ei aiheudu ympäristön roskaantumista, eikä haittaa tai vaaraa ympäristölle. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on pidettävä erillään muista jätteistä ja toimitettava hyödynnettäväksi. Hyödyntämiskelvottomat jätteet on toimitettava luvalliselle jätteenkäsittelyalueelle.

Hyödynnettäväksi tai loppusijoitettavaksi tarkoitetun jättemateriaalin saa luovuttaa vain asianmukaiseen kuljetukseen ELY-keskuksen jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle.

Murskattu kreosoottipitoinen puuhake tulee toimittaa poltettavaksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen polttaminen. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä valmiin polttohakkeen laadusta ja määrästä.

Jätteen kuljetukset tulee järjestää siten, että jätteen kuormauksesta tai kuljetuksesta ei aiheudu pölyämistä, roskaantumista eikä muuta haittaa ihmisille tai ympäristölle.

12. Toiminnassa syntyvien vaarallisten jätteiden käsittely, pakkaus ja varastointi tulee järjestää siten, että astiat ovat asianmukaisesti merkityjä ja erilaisten vaarallisten jätteiden sekoittuminen keskenään tai muihin jätteisiin on estetty. Vaaralliset jätteet tulee varastoida siten, että ne eivät missään vaiheessa pääse kosketuksiin sade-, pinta- tai pohjavesien kanssa, eikä niistä aiheudu maaperän saastumisvaaraa. Vaaralliset jätteet tulee vähintään kerran vuodessa toimittaa vaarallisten jätteiden vastaanotto- tai käsittelyluvan omaavaan laitokseen.

Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, jossa on oltava tarpeelliset tiedot jätteen laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja –ajasta sekä kuljettajasta. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

13. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Häiriö- ja poikkeukselliset tilanteet

14. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, vesistöön tai maaperään, on välittömästi ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava välittömästi Kainuun ELY-keskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
15. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on oltava saatavilla toiminnan ja laajuuden mukainen riittävä alkusammutuskalusto ja sopivaa imeytysmateriaalia. Käytetty imeytysmateriaali on toimitettava käsiteltäväksi vaarallisena jätteenä.
16. Häiriö- ja poikkeuksellisiin tilanteisiin on varauduttava ajantasaisella varautumissuunnitelmalla. Ohjeet toimintatavoista häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteissa tulee olla kaikkien alueella työskentelevien tiedossa. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi ELY-keskukselle 30.6.2014 mennessä.

Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

17. Toiminnan olennaisista muutoksista tai toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä on hyvissä ajoin, viimeistään kolme kuukautta ennen niiden toteuttamista, tehtävä ilmoitus ELY-keskukseen.

Luvan haltijan tulee huolehtia siitä, että toiminta-alueesta ei käytöstä poistamisen jälkeenkään aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jos laitoksen toiminta lupakaudella lopetetaan, luvan haltijan on toimitettava hyvissä ajoin ja viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista Kainuun ELY-keskukselle yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamisen yhteydessä tehtävistä ympäristön pilaantumisen vaaraa ehkäisevistä toimenpiteistä, kuten maaperän puhtaudesta, varastossa olevien jätteiden toimittamisesta käsittelyyn tai hyödynnettäväksi sekä alueen jälkitarkkailusta.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

Käyttötarkkailu

18. Murskatusta puuratapölkkyjen määrästä ja toiminnassa syntyneistä jätteistä sekä edelleen toimitetuista jättemateriaaleista on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta on käytävä ilmi eri jättemateriaalien jätenimike, määrä vuodessa, alkuperä ja toimituspaikka sekä varastointimäärä vuodenvaihteessa. Jätteet on luokiteltava valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen (179/2012) liitteen 4 mukaan.

19. Murskausalueen kentän kuntoa on tarkkailtava ja havaitut vauriot pinnoitteessa on korjattava välittömästi.

Öljynerottimen ja aktiivihilisuodattimen toimivuus on tarkastettava ja huollettava määräajoin. Suodatin on vaihdettava vähintään kerran vuodessa.

Päästötarkkailu

20. Tarkkailu tulee hoitaa 29.3.2006 hyväksytyn tarkkailuohjelman mukaisesti.

Raportointi

21. Toiminnasta on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta sekä käyttö- ja päästötarkkailusta on toimitettava vuosittain ELY-keskukselle ja Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle yhteenveto helmikuun loppuun mennessä. Raportti on toimitettava myös sähköisesti ELY-keskuksen määräämällä tavalla. Vuosiyhteenvedossa tulee esittää ainakin seuraavat tiedot:

- tiedot murskatusta puuratapölkkyhakkeen määrästä
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä
- selvitys mahdollisista poikkeuksellisista tilanteista ja päästöistä sekä niihin liittyvistä toimenpiteistä
- Lisäksi päästötarkkailun raportoinnissa on noudatettava tarkkailuohjelmaa Dnro KAI-2006-Y-71.

VAKUUS

Luvan saajan on asetettava 5 000 euron suuruinen vakuus asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuus on asetettava Kainuun ELY-keskuksen eduksi joko omavelkaisena takauksena, takausvakuutusena tai pankkitalletuksena. Pankkitalletusta on toimitettava Kainuun ELY-keskukselle talletustodistus kuittaamattomuussitoumuksella Kainuun ELY-keskuksen hyväksi. Takausvakuutuksen on oltava niin sanottu first demand -takuu, jonka yksilöidyn euromäärän takuun antaja on velvollinen suorittamaan edunsaajalle sen ensimmäisestä vaatimuksesta. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Vakuuden irtisanomisesta ja ehtoihin ja voimassaoloon liittyvistä muutoksista on ilmoitettava todisteellisesti valvontaviranomaiselle.

Vakuus on toimitettava kuukauden kuluessa päätöksen voimaantulosta.

Tarvittaessa vakuuden määrää voidaan muuttaa aluehallintoviraston päätöksellä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristöluvan harkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksen ja asetettujen lupamääräysten mukainen jätteenkäsittelytoiminta täyttävät laissa asetetut ympäristöluvan myöntämisen edellytykset. Kreosoottijäykky ei kiinnity puuhun pysyvästi vaan liukenee ja haihtuu ympäristöön. Puuratapölkkyt ovat kauan rataverkossa säävaikutusten alttiina olleita pölkkyjä, joista voidaan kreosoottijäykkeistä olettaa jo suurimman osan liunneen rataverkon maaperään ja/tai haihtunut ilmaan. Haju säilyy kreosoottijäykkeiden puun koko käyttöajan ajan.

Liikenneviraston hallinnoimalla ratapölkkyjen käsittely- ja varastointialueella on Huurinainen Oy:llä voimassa oleva ympäristölupa (Dnro KAI-2004-Y-162-111) puisten ratapölkkyjen murskaukseen. Vaikka Huurinainen Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa pölkkyjen murskaukseen, ei ympäristölupa anna oikeutta toimia toisen hallinnoimalla kiinteistöllä. Tämän vuoksi Liikenneviraston hallinnoimalla kiinteistöllä ei todennäköisesti tule toimimaan kahta ratapölkkyjen murskaustoimintaa harjoittavaa samanaikaisesti. Päätöksissä on muun muassa annettu melun rajoittamista koskeva määräys ja määrätty suorittamaan lähimmissä häiriintyvissä kohteissa melumittaukset, määrätty mahdollisesti pölyn rajoittamistoimista, määrätty johtamaan sade- ja sulamisvedet vesienkäsittelylaitteiston kautta sekä määrätty suorittamaan hulevesien päästötarkkailua. Toiminta-alueen lähiympäristössä ei ole häiriintyviä kohteita. Aluehallintoviranomainen katsoo, että toiminnanharjoittajalla on toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat lupamääräykset huomioon ottaen riittävä asiantuntemus tai mahdollisuus hankkia se.

Määräysten mukaisesta toiminnasta ei aiheudu ympäristön terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän pohja- tai pintaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella. Toiminnasta ei myöskään aiheudu naapureille kohtuutonta rasitusta.

Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti. Teollisuusalueen kortteli-alueella voidaan aluehallintoviraston näkemyksen mukaan harjoittaa kyseistä hakemuksessa esitettyä toimintaa. Toiminnan vaikutusalueella ei ole suojelualueita eikä vedenhankintaa varten tärkeitä tai siihen soveltuvia pohjavesialueita.

Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuoteen 2015 mukaan Kajaaninjoki, jonka valuma-alueelle toiminta sijoittuu, on nimetty voimakkaasti muutetuksi vesimuodostelmaksi ja se on luokiteltu hyvään saavutettavissa olevaan ekologiseen tilaan. Toiminta-alueen sade- ja sulamisvedet on määrätty käsittelemään öljynerotuskaivon ja aktiivihii-lisuodattimen kautta ennen niiden johtamista Kajaaninjokeen. Ennalta arvioiden hakemuksen mukainen toiminta lupamääräysten mukaisesti järjestettynä ei vaikeuta Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Lupamääräysten perustelut

Toiminnan sijoituspaikka ja toiminnan yleiset lupamääräykset

Lupamääräyksellä varmistetaan toimintojen sijoittuminen suunniteltuun, hakemuksessa esitettyyn paikkaan. Liikennevirastolla on lisäksi aiemmin myönnetty luvat käyttää viereisiä alueita ratapölkkyjen käsittelyyn ja varastointiin. Lupa on myönnetty haetun murskauskapasiteetin ja haetun enimmäispuumurskemäärän mukaisena. (lupamääräykset 1 ja 2)

Lupamääräyksellä varmistetaan toiminnan järjestäminen asianmukaisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu sellaisia päästöjä, joilla on merkitystä ympäristölle tai terveydelle ympäristönsuojelulain 4 §:n mukaisesti. (lupamääräys 3)

Jätelaki (646/2011) 141 §:n mukaan jätteiden hyödyntämis- ja käsittelypaikan hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan tarkkailua varten toiminnanharjoittajan on määrättävä näistä tehtävistä vastuussa oleva hoitaja. (lupamääräys 4)

Murskausalueen rakenteet ja sade- ja sulamisvesien käsittely

Määräyksillä varastointialueen rakenteesta ja vesienkäsittelyjärjestelmästä ja niiden huollosta ja tarkkailusta varmistetaan, ettei haitallisia aineita pääse maaperään ja vesistöön haitallisissa määrissä. Murskauspaikan on oltava rakennettu riittävän kantavaksi niin, että toiminnan seurauksena ei synny painaumia tai rikkoutumia pintarakenteeseen. Koska hulevedet johdetaan sadevesiviemäristä ympäristöön, tulee erottimien täyttää standardin SFS-EN 858-1 I luokan öljynerottimille asetetut vaatimukset, jolloin lähtevän veden öljyhiilipitoisuus on alle 5 mg/l. Lupamääräyksellä öljynerottimien hälyttimistä ja sulkuventtiileistä estetään onnettomuus- ja vaaratilanteiden syntyminen. (lupamääräykset 5 ja 6)

Melu ja pöly

Valtioneuvosto on antanut viihtyvyys- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi päätöksen melutason ohjearvoista, jonka mukaan toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimmässä häiriintyvässä kohteessa päätöksessä annettuja enimmäismelutasoja päivä- ja yöaikaan. Jos murskaustoiminnasta aiheutuva pölyäminen aiheuttaa ongelmia ympäristössä, on pölyämisen estämiseksi ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin. (lupamääräykset 7 ja 8)

Polttoaineen ja kemikaalien varastointi

Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräys jätteiden, kemikaalien ja polttoaineen varastoinnista. Polttoaineiden ja öljytuotteiden varastointi ja niiden käsittely esim. tankkaustilanteissa ovat ympäristön kannalta riskialttiita toimintoja. Säiliöiden sijoittamisella tiiviiseen suojaaltaaseen, mahdollistetaan polttoainevuotojen havaitseminen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja estetään näin polttoaineen joutuminen maaperään ja vesistöön, sekä mahdollistetaan valuneen polttoaineen talteenotto. (lupamääräykset 9 ja 10)

Toiminnassa muodostuvat jätteet

Määräykset on annettu jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen estämiseksi. Jätelain 13 §:n mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräys jätteiden varastoinnista.

Toimittamalla vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn, vähennetään niiden aiheuttamia riskejä terveyteen ja ympäristön pilaantumista.

Asianmukaisella käsittelyllä, pakkaamisella ja varastoinnilla estetään vaarallisten jätteiden sekoittuminen, mahdollisesti aiheutuva maaperän saastuminen sekä muut vaarallisten jätteiden huolimattomaan käsittelyyn liittyvät ympäristö- ja terveyshaitat. Toiminnassa muodostuvat vaaralliset jätteet tulee toimittaa jätelain mukaisesti käsittelyluvan omaavaan laitokseen. Vaarallisten jätteiden käsittelyä ja varastointia koskeva määräys on annettu jätelain yleisten huolehtimisvelvollisuuksien perusteella sekä jätteistä ympäristölle ja terveydelle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Siirtoasiakirjamenettelystä on määrätty jätelain (646/2011) 121 §:n mukaisesti.

Jätelain 29 §:n mukaan jätettä saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille jätteen kuljettajalle, tai sille, jolla on oikeus ottaa vastaan jätettä ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan nojalla. Laitokselle tapahtuvissa jättemateriaalien kuljetuksissa, käsittelyssä ja varastoinnissa on jättesetuksen 11 §:n mukaan noudatettava riittävää huolellisuutta ja varovaisuutta, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana, eikä jätteestä aiheudu tapaturman vaaraa.

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja, joka siirretään tai luovutetaan ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan omaavalle vastaanottajalle, joka allekirjoituksellaan vahvistaa jätteen vastaanoton ja vastaanotetun jättemäärän. (lupamääräykset 11 ja 12)

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. Luvan haltijalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. (lupamääräys 13)

Häiriö- ja poikkeukselliset tilanteet

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteista on määrätty viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Määräys välittömiin torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan toiminnasta vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle mm. onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä aiheutuvasta päästöstä tai syntyvästä jätteestä, josta voi aiheutua välitöntä tai ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. (lupamääräys 14)

Määräys toiminnan laajuuden ja luonteen mukaisen alkusammutuskaluston ja imeytysmateriaalin saatavilla olosta on annettu, jotta henkilökunta voi aloittaa torjuntatoimet välittömästi ja tehokkaasti ja estää päästöjen joutumisen ympäristöön. (lupamääräys 15)

Määräys suunnitelmallisesta varautumisesta onnettomuus- ja poikkeuksellisten tilanteiden varalle on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. (lupamääräys 16)

Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

Ilmoituksella varmistetaan tiedonkulku valvontaviranomaiselle valvonnan kannalta olennaisista muutoksista. Ilmoituksen perusteella viranomainen tarkastelee muutoksen vaikutusta voimassa oleviin lupamääräyksiin ja arvioi, onko lupaa tarpeen muuttaa, hakea kokonaan uutta lupaa tai antaa valvonnallisia ohjeita ja määräyksiä.

Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristöluvassa on annettava määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista. Alueen käytöstä luopuminen, viimeistelytyöt ja seuranta voidaan toteuttaa hallitusti vain erillisen suunnitelman perusteella. Puhdistustoimien jälkeen tehtävällä tarkastuksella varmistetaan, että alue on riittävästi puhdistettu, jotta siitä ei aiheudu myöhemmin haittaa tai vaaraa ympäristölle. (lupamääräys 17)

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Ympäristönsuojelulain ja jätelain nojalla valvontaviranomaisella on oikeus saada toiminnan valvontaa varten tarpeellisia tietoja.

Murskauskentän kuntoa ja öljynerottimien käyttöä ja huoltoa koskeva määräys on annettu, jotta voidaan varmistaa niiden toimivuus ja estää mahdolliset haitat ennakolta.

Ratapölkkyjen murskaustoiminnan on suunniteltu jatkuvan käytännössä samanlaisena kuin aiemminkin, joten käyttö- ja päästötarkkailua tulee jatkaa käytössä olevan tarkkailuohjelman mukaisesti. (lupamääräykset 18—20)

Jätelain nojalla ympäristöluvan haltijan on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyneistä jätteistä, niiden välivarastoinnista, toimituspaikoista ja käsittelytavoista. Vuosiyhteenvedon ja vuosiraportin esittämisestä annettu määräys on tarpeen toimintaan liittyvien ympäristönsuojelun kannalta oleellisten tietojen saamiseksi ja toiminnan valvonnan järjestämiseksi.

Vuosiyhteenvedon ja vuosiraportin esittämisestä annettu määräys on tarpeen toimintaan liittyvien ympäristönsuojelun kannalta oleellisten tietojen saamiseksi ja toiminnan valvonnan järjestämiseksi. (lupamääräys 21)

VAKUUDEN PERUSTELUT

Ympäristönsuojelulain 43a §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi.

Vakuuden suuruutta määrittäessä on otettu huomioon toiminnan laajuus, luonne ja tässä lupapäätöksessä annetut määräykset sekä toimipaikalle mahdollisesti jäävien käsittelemättömien jätteiden kuljetus- ja käsittelykustannukset.

Vakuuden määrän on vastattava kustannuksia, joita asianmukaisesta jätehuollosta toiminnan lopettamisen yhteydessä aiheutuu. Vakuudella kateetaan vain kustannukset, jotka voidaan lupaharkinnan yhteydessä ennakoida toimintaa koskevien lupamääräysten ja suoraan lainsäädännöstä johtuvien velvoitteiden perusteella. Vakuuden määrää voidaan tarkistaa esimerkiksi jätteiden käsittelykustannusten muuttumisen vuoksi. Aluehallintovirasto on vakuuden määrää laskiessaan ottanut huomioon vain ratapölkkyhakkeen kuljetuskustannukset lähimpään mahdolliseen ympäristöluvan omaavaan paikkaan, joka voi hakkeen vastaan ottaa siinä tilanteessa, että luvan haltija ei pysty huolehtimaan velvollisuudestaan. Vakuuden määrää laskettaessa on otettu huomioon ratapölkkyhakkeen määrä ja hakkeen kuljetuskustannus Kainuun Voima Oy:n polttolaitokselle. Hakkeelle ei ole laskettu positiivista jälleenmyyntiarvoa. Toiminnan jälkitarkkailukustannuksia ei ole otettu huomioon, koska ne on huomioitu ratapölkkyjen käsittelyä ja varastointia koskevan päätöksen yhteydessä.

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

1. Kainuun ELY-keskuksen lausunto

UPM Oyj:n tehdasalueen hulevesitarkkailuun liittyen aluehallintovirasto toteaa, että Liikennevirasto suorittaa omaa päästötarkkailua ratapölkkyjen käsittely-, varastointi- ja murskausalueella.

2. Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Vaikka Huurinainen Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa pölkkyjen murskaukseen, ei ympäristölupa anna oikeutta toimia toisen hallinnoimalla kiinteistöllä. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan on epätodennäköistä, että nämä kaksi kyseistä murskaustoimintaa konkretisoituvat yhtäaikaaisesti alueen hallinnointitilanteen vuoksi ja sen vuoksi, että ratapölkkyt ovat Liikenneviraston omaisuutta. Tämän vuoksi Liikenneviraston hallinnoimalla kiinteistöllä ei todennäköisesti tule toimimaan kahta ratapölkkyjen murskaustoimintaa harjoittavaa samanaikaisesti. Liikenneviraston päätöksessä on muun muassa annettu melun rajoittamista koskeva määräys ja määrätty suorittamaan lähimmissä häiriintyvissä kohteissa melumittaukset, määrätty mahdollisesti pölyn rajoittamistoimista, määrätty johtamaan sade- ja sulamisvedet vesienkäsittelylaitteiston kautta sekä määrätty suorittamaan hulevesien päästötarkkailua. Hulevesien käsittelylaitteiston kapasiteetti on myös riittävä.

4., 5., 6. ja 7. Muistutukset/mielipiteet: XX, XX, XX ja XX

Kainuun ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kyseinen mekaaninen murskaustoiminta ei ole jätteen fysikaalis-kemiallista jätteenkäsittelyä, johon olisi sovellettava YVA-menettelyä. Asemakaavan teollisuusalueeksi

merkityllä korttelialueella voidaan aluehallintoviraston näkemyksen mukaan harjoittaa kyseistä hakemuksessa esitettyä toimintaa.

Esitettyyn seikkaa, että laitoksen/murskaimen toiminta on kuvattu puutteellisesti aluehallintovirasto vastaa, että melusta ja pölypäästöistä on annettu päästöjä rajoittavat lupamääräykset. Murskausalueen sade- ja sulamisvedet on määrätty käsittelemään öljynerotuskaivon ja aktiivihiihluodattimen kautta ennen niiden johtamista Kajaaninjokeen. Kreosoottioljy ei kiinnity puuhun pysyvästi, vaan liukenee ja haihtuu ympäristöön ajan mittaan. Puuratapölkkyt ovat kauan rataverkossa säävaikutusten alttiina olleita pölkkyjä, joiden kreosoottioljyjakeista voidaan olettaa jo suurimman osan liunneen rataverkon maaperään ja/tai haihtuneen ilmaan. Lähialueella ei sijaitse myöskään sellaisia häiriintyviä kohteita, kuten päiväkotia, kouluja tai luontokohteita, jotka olisivat erityisen herkkiä pölyvaikutuksille. Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat yli 500 metrin etäisyydellä laitoksesta. Melun ja pölyn rajoittamiseksi on annettu lupamääräykset 7 ja 8. Melumurskaimessa on puumurskaimen oletettu aiheuttavan enimmillään 122 dB äänitehotason. Mallinnuksessa on huomioitu melun leviämiseen mahdollisesti vaikuttavat vaikutusalueen maastonmuodot ja rakennukset. Luvassa on määrätty lisäksi mittaamaan melutasot lähimpien asuinrakennusten piha-alueella.

Luvan saajaa on määrätty varautumaan riskien hallintaan ajantasaisella varautumissuunnitelma lupamääräyksen 16 mukaisesti.

Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat laitoksesta yli 500 metrin etäisyydellä kaupunginosassa, johon kuuluu useita kymmeniä asuinkiinteistöjä, jolloin erityistiedoksiannon lähettäminen vain osalle kiinteistöistä ei ole tarkoituksenmukaista. Kuulutus hakemuksesta on julkaistu alueella ilmestyvässä lehdessä, jolloin kaikilla on mahdollisuus saada tieto hakemuksesta.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa aikaisempaa lupaa tai ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä peruuttaa luvan valvontaviranomaisen aloitteesta.

Lupamääräysten tarkistaminen

Lupamääräysten tarkistamista koskeva hakemus on toimitettava aluehallintovirastolle vuoden 2015 loppuun mennessä samanaikaisesti lupapäätösten Dnro KAI-2005-Y-36-111 ja Dnro KAI-2007-Y-144 lupamääräysten tarkistamishakemusten kanssa uhalla, että aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemuksessa tulee olla selvitykset toiminnan laajuudesta, arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta sekä muut ympäristönsuojeluasetuksen 8–12 §:n edellyttämät selvitykset soveltuvin osin.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava ympäristönsuojelulain 56 §:n nojalla.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätöksen yleinen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta ja vakuus

Toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen.

Alueella on jo aiemmin harjoitettu kyseistä puuratapölkkyjen murskausta, mikä on ollut kuitenkin urakoitsijan vaihtumisen vuoksi keskeytyksissä. Näin ollen toiminnan riskit ja vaikutukset ovat tiedossa. Päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Vakuutta ei ole määrätty, koska vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtion laitosta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 5–8, 42, 43a–c, 45, 46, 52–56, 62, 81 ja 90, 100 ja 101 §:t

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 37 §

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12, 13, 15–17, 21, 29, 118–121 ja 141 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11–13, 22, 24, 25 §:t ja liite 4
Jäteluettelo: Yleisimmät jätteet sekä vaaralliset jätteet

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920, muutos 90/2000) 17 §

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 8 220 euroa

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Laitoksen tai paikan, jossa hyödynnetään tai loppukäsitellään muualla kuin siinä syntyneitä vaarallisia jätteitä, ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 8 220 euroa.

Oikeusohjeet

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Juha Anttila

Seija Schroderus-Härkönen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Juha Anttila. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Seija Schroderus-Härkönen.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 668 tai vaihde 0295 017 500.

SSH/am

Liite

Valitusosoitus

Päätös

Hakija

Tiedoksi

Kainuun ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Kajaanin kaupunki
Kajaanin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.

Valitusoikeus Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleisiä etua valvovat viranomaiset.

Valitusaika Valitusaika päättyy **15.5.2014**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon

Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon. Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanotto-laitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 0295 017 500
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.